

Schiedam Jeneverstad

NS-wandeling Delft-Z-Schiedam-Rotterdam

Inleiding

Wandelnet heeft in samenwerking met de Nederlandse Spoorwegen een serie wandelingen van station naar station samengesteld. Deze NS-wandelingen volgen een gedeelte van een Lange-Afstand-Wandelpad (LAW), Streekpad of wandelnetwerk. Deze route maakt gebruik van wandelnetwerk Hof van Delfland.

U start bij station Delft-Zuid en loopt in 13 km naar station Schiedam Centrum, of verder via het historische centrum van Schiedam naar Rotterdam Centraal (19 km). Het is ook mogelijk om van Schiedam naar Rotterdam te lopen (8 km).

De eerste 10 km gaat door landelijk groen: weilanden, kanalen, sloten, graspaden en parken. Dan volgt de stad met bebouwing, havens en vrachtschepen. Schiedam is de stad van de jenever, al eeuwenlang. Een bezoek aan een museum of branderij smaakt naar meer!

Verwacht geen wandeling door de stille natuur. Treinen, auto's, schepen en vliegtuigen zijn altijd in de buurt: stedelijk, bruisend gebied vol afwisseling. Honden zijn aangelijnd toegestaan. Veel wandelplezier!

Horeca onderweg

Tot aan Schiedam is er geen horeca langs de route.

- Na 10,5 km (in Prinses Beatrixpark): Parckhoeve Schiedam; geopend wo, za-zo 11-18.30 uur; www.parckhoeve.nl.
- Na 12 km, in centrum Schiedam, zijn diverse horecagelegenheden, waaronder Brasserie Stadhuis, elke dag geopend van 10-22 uur; www.brasseriestadhuis.nl.
- In Rotterdam, iets voor kp28 (3,5 km voor eindpunt), ligt het Marconiplein met diverse horecagelegenheden.
- Aan het eind, bij Rotterdam Centraal, zijn meerdere gelegenheden.

Schiedam Jeneverstad

Wie Schiedam zegt, zegt jenever. Schiedam telt nog twee kleine stokerijen en twee grote die tot fabriek zijn uitgegroeid. De twee kleine zijn toegankelijk voor publiek:

- Branderij De Tweelingh (Noordvest 93, www.sdam.nl) laat zien en proeven hoe de Schiedamse moutwijn NOTARIS wordt gemaakt. Zie routebeschrijving na infoblokje 3.
- Nationaal Jenevermuseum, Lange Haven 74, www.jenevermuseum.nl; zie infoblokje 5.

De twee grote stokerijen zijn:

- De Kuyper (Buitenhavenweg 98, aan route, zie boven infoblokje 6); produceert likeur voor de cocktailmarkt en incidenteel jenever, niet geopend voor publiek.
- Nolet, van Ketel1 (Hoofdstraat 14, buiten de route) maakt jenever met een zachte smaak; rondleiding op afspraak (tijdens werkdagen), zie www.ketel1.nl.

Naast de stokerijen herinneren diverse monumenten aan de jeneverproductie:

- Lange Haven: voormalige woningen en pakhuizen van branders en distillateurs.
- In de Korenbeurs werd tot 1918 moutwijn, alcohol en graan verhandeld.

- Borrelmuseum met Jeneverie 't Spul (Hoogstraat 92, achter Jenevermuseum), www.tspul.nl. Café schenkt meer dan 400 soorten jenever.
- De Schiedamse molens maalden (gerste-)mout voor de jeneverindustrie. Op het hoogtepunt telde de stad 20 molens; 5 zijn er overgebleven.

Heen- en terugreis

Station Delft-Zuid (begin van de route) ligt op de lijn Den Haag-Rotterdam/Dordrecht. In beide richtingen rijden dagelijks minimaal 2 treinen per uur.

Vanaf station Schiedam Centrum (halverwege) rijden er treinen richting Den Haag en Rotterdam/Dordrecht (2-4x per uur).

Vanuit station Rotterdam Centraal (eindpunt) rijden er treinen in diverse richtingen: Den Haag, Schiphol, Breda, Utrecht, etc. Actuele vertrektijden staan op www.ns.nl/reisplanner.

OV bij inkorten route

Wie het historische centrum van Schiedam én de jenever mee wil pakken, laat station Schiedam links liggen. Geen zin om door te lopen naar Rotterdam? Volg de Lange Haven en pak aan het eind daarvan op de Koemarkt een bus of tram. De route is dan 13 km lang (even lang als naar station Schiedam Centrum).

Vanaf bus/tramhalte Koemarkt rijdt tram 21 naar Rotterdam Centraal: ma t/m vr 4x per uur, za-zo 3x per uur. Streekbus 54 rijdt naar station Schiedam Centrum, dagelijks 2x per uur. Actuele tijden: www.ns.nl/reisplanner (ook bus/tramtijden!).

Markering van de route

Deze NS-wandeling volgt de knooppunten van wandelnetwerk Hof van Delfland. U wandelt van knooppunt naar knooppunt. Ieder knooppunt van paden heeft een nummer. Tussen de knooppunten in wijzen kleine rode pijltjes (op gele vierkante ondergrond) de weg. U treft de markeringen aan op straatmeubilair, zoals een hek, lantaarnpaal of paal van het wandelnetwerk. Door van het ene knooppunt naar het volgende te lopen, kan iedereen zijn eigen wandelroute ontwerpen. Wij hebben dat voor deze NS-wandeling al gedaan; u volgt gewoon de routebeschrijving. De knooppunten geven extra houvast. De markeringen worden onderhouden door medewerkers van wandelnetwerk Hof van Delfland. Zie www.wandelen123.nl.

Wandelnet

In ons land zijn circa 40 Lange-Afstand-Wandelpaden® (LAW's), in lengte variërend van 80 tot 725 km, beschreven en gemarkeerd. Alle activiteiten op het gebied van LAW's in Nederland worden gecoördineerd door Wandelnet. Naast het ontwikkelen en beheren van LAW's behartigt Wandelnet de belangen van alle recreatieve wandelaars op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Alle activiteiten worden ondersteund door zo'n 750 vrijwilligers, verspreid door het hele land. Meer weten over de LAW's? Kijk op www.wandelnet.nl.

Meldpunt Wandelen

Markering weg? Blokkade op de route? Meld het ons! www.meldpuntwandelen.nl

Routebeschrijving

 U verlaat het station door de trap op te lopen. Bovenaan linksaf langs de fietsenrekken. Volg het voetpad langs het fietspad naar beneden. Steek de drukke verkeersweg over en volg het voetpad rechtdoor. Links vóór de brug bij knooppunt 49 (hierna afgekort tot 'kp') een trap afdalen en beneden rechtsaf richting kp77. Volg het water, Delftse Schie, ongeveer 1,2 km.

① Delftse Schie

Naast de Delftse Schie zijn er nog drie rivieren met 'Schie' in hun naam: Delfshavense Schie, Rotterdamse Schie en Schiedamse Schie. Dat er vier 'Schie-en' bestaan, heeft te maken met een roerig verleden waarin Delft, Schiedam en Rotterdam elkaars rivalen waren. Alle drie wilden ze de grootste havenstad worden. Ze groeven hun eigen kanaal zodat ze sneller van de Maas het achterland konden bereiken. Vroeger ging alle transport immers over het water, er waren geen (spoor)wegen. Iedereen weet inmiddels dat Rotterdam de strijd heeft gewonnen. Maar de Delftse Schie is nog altijd een (smalle) vaarweg met veel beroepsvaart.

Na 800 m komt u een waarschuwbord tegen. *Als de rode lamp brandt, worden er containers gelost of geladen en moet u een klein stukje omlopen:* ga bij de rode lamp rechtsaf (Marconiweg). Eerste weg linksaf (Voltaweg). Aan het eind linksaf (Schieweg). Vlak voor einde weg rechtsaf, fietspad op, Hoofboschpad. U bent weer op de hoofdroute (lees hieronder verder vanaf 'Dit fietspad met enkele bochten ...').

 Na een paar kraanbanen over het fietspad komt u bij kp77. Hier rechtsaf richting kp21 en direct linksaf een fietspad op, Hoofboschpad. Dit fietspad met bochten blijven volgen en na een brug linksaf. Het halfverharde voetpad slingert door het bos, zijpaden negeren. Na een bruggetje komt u bij kp21. Hier rechtsaf richting kp33. Bruggetje oversteken en linksaf onder het spoor door. Op kruising rechtdoor, weer bruggetje over. Rechtdoor, halfverhard voetpad volgen tot einde (kp33).

 Bij kp33 linksaf richting kp19. Neem het eerste pad links en ga een bruggetje over, later volgt een vlonder. Asphaltweg kruisen en rechtdoor, graspad op; rechts een sloot en weiland, links bos. Na een vlonder ligt kp19, bij een hek. Na het hek linksaf, richting kp36. Graskade volgen tot einde bij hekwerk. Via een overstapje het hek passeren en rechtsaf, fietspad op. Na 1 km buigt het haaks naar rechts en maakt vervolgens een paar bochten naar links en rechts.

 U kruist een landbouwweg. Het fietspad, Jan van Schijndelpad, rechtdoor blijven volgen door de polder. Circa 70 m na transformatorstation linksaf een graspad op langs rietkragen. Het pad komt uit op een fietspad; hier linksaf. Op kruising rechtdoor naar kp36. Bij kp36 rechtdoor richting kp69. Kp69 passeren en rechtdoor richting kp28. Na de tweede brug linksaf, half verhard pad over een kade volgen. Op kruising met

fietspad linksaf. Bij Y-18942/002 rechtsaf, een smalle weg op. Einde weg bij kp28 rechtsaf, richting kp14, Kerkweg.

 De weg door het dorp volgen en na huisnr. 38 op kruising met schelpenpaden linksaf door een klaphekje, Anna Lindhpad. Zijpaden negeren en aan het eind meebuigen naar links. Bij kp14 rechtsaf (u volgt nu een stukje van het geel-rood gemarkeerde Groene Hartpad). Onder een verkeersweg door en op driesprong, bij Y-71065/1, rechts aanhouden. Ga 20 m verder linksaf een tegelpad op richting kp64.

 Bij kp64 linksaf richting kp54, schelpenpad langs het water. Dit pad eindigt bij een fietspad; hier rechts aanhouden en bij Y-71066/1 rechtsaf. Ga de brug over en direct daarna rechtsaf, een smal asfaltpad op. Vóór de volgende brug linksaf, graspad volgen over een kade. Bij de volgende brug linksaf, fietspad kruisen en rechts aanhouden. Links aanhouden, brug over en op kruising van meerdere paden rechtdoor richting Speeltuin Drakesteijn, Karperpad.

② Beatrixpark

Aanvankelijk was het Beatrixpark, aangelegd in de jaren 50 van de vorige eeuw, een arbeidsproject voor werklozen. Maar na de Watersnoodramp van 1953 werden de arbeiders naar Zeeland gestuurd om te helpen met de wederopbouw.

De aanleg van het park moest met minder geld en minder mankracht worden voltooid. Daarom plantte men snelgroeïende bomen zoals populieren, die later zouden worden uitgedund. Dat laatste gebeurde niet; het park groeide dicht en verpauperde. Maar in 2012 is het park opgeknapt: bomen zijn gerooid, er kwamen paden, bruggen en een speeltuin. Handig om te weten: er is een openbaar toilet.

 Ga bij kp54 linksaf richting kp21, een brug over en rechtdoor langs de speeltuin. Einde speeltuin, bij een alleenstaande grote kei, rechtsaf. Zijpaden negeren en een brug oversteken. Op de kruising linksaf. Ga op de volgende kruising weer linksaf. Bij een richtingaanwijzer rechtsaf, Vossenpad. Ga twee keer op een kruising rechtdoor en op een tegelpad vóór een weg rechtsaf, Parkweg. U loopt onder de autoweg en de spoorbaan door en kruist een trambaan. Vervolgens een drukke weg oversteken. Nu steeds rechtdoor, richting molen; zijwegen negeren. U passeert metrostation Parkweg en komt uit bij een brug (kp21).

③ Molen De Noord

Op de brug kijkt u uit op de hoogste molen ter wereld: De Noord (ruim 33 m). Vroeger maalde de molen mout voor de Schiedamse jeneverstokerijen en tarwemeel voor de bakkers. In de hoogtijdagen van de jeneverproductie telde Schiedam twintig molens die graan maalden voor de stokerijen. Vijf oude molens bleven over, maar inmiddels zijn er twee nieuwe bijgekomen zodat de stad nu zeven molens telt.

In de jaren 60 en 70 werd molen De Noord, inmiddels vervallen tot een kale peperbus zonder wieken en kap, gerestaureerd. Nu is de molen weer maalvaardig. Het

restaurant in de molen is een begrip in de regio. Zie ook www.noordmolen.nl.

 Na de brug rechtdoor richting kp63, door een poort. (Of: ga na de brug rechtsaf voor een bezoek aan branderij De Tweelingh. Noordvest 92, zie praktische info onder 'Schiedam Jeneverstad').

Parkweg gaat over in Spinhuispad; deze heet verderop Vijgensteeg. Alle zijwegen negeren. Een brug oversteken en op de kruising rechtdoor richting Grote Kerk naar kp63.

Hier heeft u de keus om naar station Schiedam te lopen (korte route, totaal 13 km, lees verder bij 'Korte route naar station Schiedam'), of door te lopen naar station Rotterdam Centraal (19 km totaal, zie 'Vervolg naar Rotterdam Centraal').

Tip: voorkeur voor de korte route en toch meer zien van de Jeneverstad en het historische centrum? Volg dan nog even de lange route richting Rotterdam Centraal. Aan het eind van de Lange Haven kunt u de tram of bus pakken (zie OV bij inkorten route).

④ Stadhuis op Grote Markt

Al meer dan 350 jaar vormt het oude stadhuis op de Grote Markt het middelpunt van de historische binnenstad. De monumentale gevel, de stenen trappen en het sierlijke torentje zijn in originele staat. De gemeenteraad vergadert er niet meer sinds 1973; tegenwoordig is het gemeentehuis gehuisvest in een iets verderop gelegen modern gebouw.

Het oude stadhuis is in 2004 grondig gerestaureerd, zowel binnen als buiten. Nu is er een restaurant gehuisvest in het pand, maar er vinden ook bruiloften en bijeenkomsten plaats.

Korte route naar station Schiedam

 Bij kp63 linksaf, Lange Kerkstraat, zijwegen negeren. Einde vóór pleintje links aanhouden (kp69). De weg, rails en fietspaden oversteken en rechtdoor over het Stadsersf richting kerk. Einde Stadsersf linksaf. Op kruising links aanhouden. Weg volgen met bocht naar rechts, Overschiesestraat. Aan het eind bij het zebrapad de weg oversteken en rechtsaf naar Stationsplein met kp25. Station Schiedam Centrum ligt links.

Aanlooproute station Schiedam - kp63

Wie alleen het tweede deel van de route loopt, van Schiedam Centrum naar Rotterdam Centraal (8 km), loopt via kp25 en 69 naar kp63, om daar de hoofdroute op te pakken:

 Station aan centrumzijde verlaten, Stationsplein, en rechtsaf langs stadsplattegrond en kp25. Bij zebrapad de weg naar links oversteken, Overschiesestraat in*. Deze straat aan het eind met bocht naar links vervolgen, Emmastraat. * Tip: het wandelnetwerk volgt de Overschiesestraat langs de huizen, maar u kunt ook pal langs het water lopen met zicht op molen De Kameel. Ga wel op tijd linksaf naar de Emmastraat.

 Op kruising rechts aanhouden en 30 m verder rechtsaf trapje op, Stadsersf. Rechtdoor langs het stadhuis en aan het eind respectievelijk de weg, rails en fietspaden oversteken. Hier (kp69) met de bocht mee naar links

richting kp63. Eerste weg rechtsaf, Lange Kerkstraat, zijwegen negeren. Op de Nieuwstraat (kp63) linksaf richting kp15. U bent nu op de hoofdroute richting station Rotterdam Centraal.

Vervolg naar Rotterdam Centraal

 Bij kp63 rechtdoor richting kp15, Nieuwstraat. Eerste weg rechtsaf, Korte Kerkstraat. Einde rechtsaf, Hoogstraat en na 10 m linksaf, Brede Marktsteeg. Bij het water linksaf, Nieuwe Sluisstraat. Op volgende kruising, bij de Beursbrug, is kp 15. Hier rechtdoor, Lange Haven. (Aan overzijde gracht ligt de Korenbeurs, het monumentale pand met torentje. Hier werd vroeger moutwijn, alcohol en graan verhandeld voor de jeneverproductie.) Steeds rechtdoor, water aan rechterhand houden; zijwegen en bruggen negeren. (Aan de Lange Haven staan veel voormalige pakhuizen en woningen van jeneverbranders en distillateurs.). Op nr. 74 ligt het Jenevermuseum.

⑤ Jenevermuseum

Sinds 1594 wordt in Schiedam jenever gestookt. Het bracht de stad veel voorspoed in de 19de eeuw. Maar er was ook letterlijk een zwarte kant: de schoorstenen van de stokerijen braakten zwarte roet uit die neerdaalde over de stad. Vandaar de bijnaam Zwart Nazareth. Het roet is gelukkig verdwenen; pakhuizen, branderijen en graanmolens zijn gebleven. Een kleine, traditionele stokerij is De Gekroonde Brandersketel in het Jenevermuseum. Het museum vertelt over het branden van jenever, vroeger en nu. Proeven kan ook (ma gesloten, mjk gratis.). Ertegenover ligt Molen de Walvisch, begin 2018 omgebouwd tot museummolen en molenwinkel. Zie www.jenevermuseum.nl.

 Einde weg naar links en na 50 m schuin rechts, voor ingang parkeergarage langs, richting zebrapaden. (Route afbreken? Steek niet over bij het zebrapad maar loop rechtdoor over de Koemarkt naar bus/tramhalte Koemarkt.) Zebrapad naar rechts oversteken en aan overzijde rechtsaf; na 5 m linksaf, Buitenhavenweg. Loop 500 m rechtdoor met Buitenhaven aan rechterhand. (Op nr. 98 is De Kuyper Royal Distillers, een tot fabriek uitgegroeide jeneverstokerij. Zie praktische info onder 'Schiedam Jeneverstad').

 Na de Kuyper (kp86) linksaf richting kp28, langs bedrijf MTC Poedercoating. Weg volgen met bocht naar links, Bakkershaven en vervolgens meebuigen naar rechts. Einde weg rechtdoor richting Rotterdam, Van Deventerstraat. Bij Y-14055/1 rechtsaf, Marconistraat. U loopt Rotterdam in, langs de Merwehaven.

⑥ Merwehaven

De Merwehaven bestaat uit drie havens met een gezamenlijke monding. Lange pieren, kades, loodsen, koelpakhuizen en weids water typeren de omgeving. De haven werd aangelegd tussen 1923 en 1932 om de groeiende vraag naar de overslag van stukgoed aan te kunnen. Al snel kreeg de Merwehaven het karakter van een fruit- en sappenhaven. Maar door de buitenlandse concurrentie nemen de havenactiviteiten langzaam af. Daarom richten jonge ondernemers de leegstaande

loodsen nu in als atelier en werkplaats. Op de braakliggende stukken wordt stadslandbouw bedreven.

 Bij rotonde rechtdoor richting 'Havens 321'. Op de volgende kruising linksaf, Marconistraat oversteken; aan rechterkant van de weg lopen. Kruis een weg, tramrails en een fietspad en ga rechtsaf een tegelpad op. Bij de verkeerslichten de weg oversteken. Ga hier, bij kp28, linksaf richting kp36. Tweemaal de weg en het fietspad oversteken. Rechtsaf en na 5 m linksaf, onverhard pad op (voormalige spoorbaan). Volg deze spoorbaan, langs seinpalen, een paar hekwerken en over een oude spoorbrug. Rechts ziet u 'Het Kasteel', het stadion van Sparta.

7 Sparta: het Kasteel

Het stadion van Sparta wordt in de volksmond 'Het Kasteel' genoemd vanwege de twee torentjes op het gebouw. Die verwijzen op hun beurt naar een kasteel dat lang geleden op deze plek zou hebben gestaan. Het oorspronkelijke stadion dateert uit 1916; het was het eerste voetbalstadion van Nederland. In 1998-'99 vond een ingrijpende verbouwing plaats, waarbij het veld een kwartslag werd gedraaid. Maar het gebouw met de twee torentjes bleef tot op de dag van vandaag onaangeroerd.

 Bij een betonnen brug schuin rechts omlaag, naar parkeerterrein. Bijna aan het eind van de parkeerplaats, bij lantaarnpaal 10, een tegelpad naar rechts op. Einde pad linksaf, langs bushalte, trap af en onderaan rechtsaf. Onder de brug door (aan overzijde weg staat kp 36). Daarna direct rechtsaf, trap op. Bovenaan rechtsaf, brug oversteken. Einde brug rechtsaf, trap af. Beneden bij kp54 direct rechtsaf richting kp44. Bij Y-1245/21 linksaf via zebrapad de weg en het fietspad oversteken. Bij Y- 1245/6 links aanhouden. Tweemaal bij de verkeerslichten oversteken (kp44). Rechtdoor richting kp55 (Essenburgsingel). Singel volgen met groenstrook, water en bomen links en sportvelden, later volkstuinten en educatieve tuin aan overzijde water. Essenburgsingel gaat over in fietspad en komt uit bij kp55. Hier verlaat u het knooppuntennetwerk.

 Vanaf hier volgt u tot aan het station de wit-rode markering met NS-logo. Let op: dezelfde markering staat ook in tegengestelde looprichting. Dat zijn de markeringen van NS-wandeling Rotterdam.

 De route gaat verder aan de overzijde van de drukke weg. Voor uw eigen veiligheid is het verstandig om de weg over te steken bij de rotonde. Ga daarom voor kp 55 rechtsaf. Net voor de rotonde linksaf, zebrapad op. Direct weer linksaf, voetpad volgen parallel aan fietspad en verkeersweg. Eerste pad rechtsaf, u bent nu weer op de Essenburgsingel. Waar de weg naar rechts buigt, rechtdoor tegelpad op, water aan linkerhand houden. De weg komt weer bij het tegelpad, rechtdoor blijven lopen. Aan het eind van de weg even meebuigen naar rechts en bij de verkeerslichten linksaf, Weena. Volg deze weg tot aan station Rotterdam Centraal.

8 Rotterdam Centraal

Veel reizigers weten het nog goed: de jarenlange

verbouwing van Rotterdam Centraal. Maar in 2014 was het zover: koning Willem Alexander opende het spiksplinternieuwe gebouw.

Het oude station was te klein en te onoverzichtelijk, reizigers voelden zich onveilig. Een grondige verbouwing was noodzakelijk. Het resultaat mag er zijn; het nieuwe station is een pronkstuk van de stad. Sommige elementen van het oude station bleven bewaard, zoals de klok op de voorgevel en de letters 'Centraal Station' (nu in ledverlichting).

Het dak boven de sporen, gedeeltelijk bedekt met zonnepanelen, gaat vloeiend over in de kap boven de transparante hal. De punt ervan wijst naar het stadscentrum.

Genoten?

Schrijf een review!

www.wandelnet.nl/traject/schiedam-jeneverstad-ns-route

Alle gegevens in deze beschrijving en op de routekaart gelden onder voorbehoud van wijzigingen en eventuele drukfouten. De route en de beschrijving van deze NS-wandeling werden met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Stichting Wandelnet en NS aanvaarden echter geen verantwoordelijkheid voor schade die wandelaars op enigerlei wijze zouden kunnen ondervinden door gebruik te maken van deze routebeschrijving en/of kaart of door het wandelen van de route. Niets uit deze uitgave mag worden veeleevoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, publicatie op internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Wandelnet.